

मानव विकास कार्यक्रम अंतर्गत “ग्रामीण भागातील सर्वच मुलींना इयत्ता १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणे शक्य व्हावे, याकरीता गाव ते शाळा दरम्यान वाहतुकीची सुविधा उपलब्ध करून देणे”, या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या बसेसकरीता आवर्ती खर्चाचे सन २०१३-२०१४ ते सन २०१९-२०२० या कालावधीकरीता प्रति बस प्रति वर्ष सुधारीत दर निश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- माविका-२०२१/प्र.क्र.१/कार्या.१४१८
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- ३० मार्च, २०२१

वाचा:-

१. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविमि-२०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८, दि. १९ जुलै, २०११
२. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविका-२०१२/प्र.क्र.६९/का.१४१८, दि. १२ जुलै, २०१२
३. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविका-२०१३/प्र.क्र.७१/का.१४१८, दि. १ मार्च, २०१४

प्रस्तावना:-

नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविमि-२०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८, दिनांक १९.०७.२०११ अन्वये राज्यातील २३ अतिमागास जिल्ह्यातील १२५ तालुक्यांमध्ये “मानव विकास कार्यक्रम” राबविण्यात येत आहे. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविका-२०१२/ प्र.क्र.६९/ का.१४१८, दिनांक १२ जुलै, २०१२ अन्वये हा कार्यक्रम सन २०१२-१३ पासून निवडलेल्या १२५ तालुक्यातील “क” वर्ग नगरपालिकांमध्ये राबविण्यात येत आहे. “मानव विकास कार्यक्रम” अंतर्गत राबविण्यात येत असणाऱ्या शिक्षणविषयक योजनांमध्ये “ग्रामीण भागातील सर्वच मुलींना इयत्ता १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणे शक्य व्हावे याकरीता गाव ते शाळा यादरम्यान वाहतुकीची सोय उपलब्ध करून देणे” या योजनेचा समावेश आहे. या योजनेअंतर्गत प्रत्येक तालुक्यासाठी ५ बसेस याप्रमाणे १२५ तालुक्यांसाठी ६२५ बसेस पहिल्या टप्प्यात महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ यांना खरेदी करून उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. त्यानंतर टप्प्याटप्प्याने अतिरिक्त २४७ बसेस खरेदी करण्यात आल्या असून; सद्यःस्थितीत या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळामार्फत एकूण ८७२ बसेस उपयोगात आणल्या जात आहेत. शालेय विद्यार्थींकरीता गाव ते शाळा दरम्यान प्रतिदिन एकूण २ परतीच्या फेच्या व सरासरी अंतर २५ किलोमीटर गृहित धरून; एका बसच्या एकूण ४ फेच्यांसाठी १०० किलोमीटर अंतर निश्चित करून सर्वसाधारणत: २१५ शैक्षणिक दिवसांसाठी (शालेय सुदृश्य वगळून) प्रति बस आवर्ती खर्च रु.५.१० लक्ष महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळास अदा करण्याची तरतूद नियोजन विभाग शासन निर्णय क्र. माविमि-२०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८, दिनांक १९.०७.२०११ मध्ये करण्यात आली होती. तदनंतर नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविका-२०१३/प्र.क्र.७१/ का.१४१८, दिनांक १.०३.२०१४ अन्वये आवर्ती खर्चामध्ये वाढ करून ती प्रति बस प्रति वर्ष रु. ७.०४ लक्ष इतकी करण्यात आली. तथापि, दिनांक १.०३.२०१४ नंतर वेळोवेळी होणाऱ्या इंधन किंमतीतील दरवाढ, चालनीय किलोमीटर तफावत, चालक व वाहक यांची वेतनवाढ, बसेसच्या देखभाल व

दुरुस्तीचा वाढीव खर्च या विविध कारणांमुळे प्रति वर्ष प्रति बस आवर्ती खर्चांमध्ये झालेली वाढ पूर्वलक्षी प्रभावाने अनुज्ञेय करणेबाबत महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाने वेळोवेळी केलेल्या मागणीनुसार दि. १.०३.२०१४ पासून देण्यात येत असलेल्या प्रति बस प्रति वर्ष रु. ७.०४ लक्ष या आवर्ती खर्चांमध्ये वर्षनिहाय वाढ करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविमि-२०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८, दि. १९ जुलै, २०११ अन्वये “मानव विकास कार्यक्रम” अंतर्गत “ग्रामीण भागातील सर्वच मुलींना इयत्ता १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणे शक्य व्हावे, या करीता गाव ते शाळा या दरम्यान वाहतुकीची सोय उपलब्ध करून देणे” या शिक्षणविषयक योजनेचा समावेश करण्यात आलेला होता. या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाला एकूण ८७२ बसेसकरीता दि. १.०३.२०१४ पासून “आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद” यांचेमार्फत प्रदान करण्यात येणाऱ्या प्रति वर्ष प्रति बस रु. ७.०४ लक्ष या आवर्ती खर्चात वाढ करण्याबाबत महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाकडून वेळोवेळी नियोजन विभागाकडे सादर केलेल्या प्रस्तावांनुसार तसेच इंधन किंमतीची दरवाढ, चालनीय किलोमीटर तफावत, चालक व वाहक यांची वेतनवाढ व बसेसच्या देखभाल व दुरुस्तीचा वाढीव खर्च इत्यादींचा विचार करून पूर्वलक्षी प्रभावाने “ग्रामीण भागातील सर्वच मुलींना इयत्ता १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणे शक्य व्हावे, या करीता गाव ते शाळा या दरम्यान वाहतुकीची सोय उपलब्ध करून देणे” या योजनेस दि. १.०३.२०१४ पासून दरवाढ अनुज्ञेय करण्यात येत आहे. महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाकडून “आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद” मार्फत व नियोजन विभागाकडे उपलब्ध करून दिलेल्या माहितीनुसार रु.७.०४ लक्ष प्रति बस प्रति वर्ष असणाऱ्या आवर्ती खर्चाची दरवाढ करण्यात येत असून; दि. १.०३.२०१४ पासून सन २०१३-१४ ते सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता प्रति वर्ष प्रति बसच्या आवर्ती खर्चाचे सुधारीत दर पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहेत:-

अ.क्र	वर्ष	प्रति बस सुधारीत दर (रु. लक्ष)
१	२०१३-१४	११.०९
२	२०१४-१५	११.८५
३	२०१५-१६	११.५३
४	२०१६-१७	१४.७८
५	२०१७-१८	१५.९५
६	२०१८-१९	१६.८२
७	२०१९-२०	१८.९३

२. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविमि-२०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८, दिनांक १९.०७.२०११ मध्ये अंतर्भूत केलेले बस वाहतुकीच्या जिल्ह्यांच्या सीमेचे निर्बंध महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाकडून इतर प्रवाशांना अधिक सर्वसाधारण सेवा पुरविणे शक्य व्हावे व बसेसचा देखील इष्टतम वापर (Optimal Utilization) करून निष्क्रीय आगार वेळ (Idle Depot

Time) कमीत कमी व्हावा यासाठी शिथिल करण्यास या शासन निर्णयान्वये अनुमती देण्यात येत आहे. यामुळे इतर प्रवाश्यांना महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळामार्फत “मानव विकास कार्यक्रम” अंतर्गत उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या एकूण ८७२ बसेस मार्फत नजीकच्या इतर जिल्ह्यांत शाळेसाठी असलेल्या नियमित सुदृश्यांच्या कालावधीत अधिक सर्वसाधारण सेवा उपलब्ध करून देता येईल.

३. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविमि-२०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८, दि. १९ जुलै, २०११ अन्वये राबविण्यात येत असलेल्या “मानव विकास कार्यक्रम” अंतर्गत “ग्रामीण भागातील सर्वच मुलींना इयत्ता १२ वी पर्यंत शिक्षण घेणे शक्य व्हावे, याकरीता गांव ते शाळा दरम्यान वाहतुकीची सुविधा उपलब्ध करून देणे” या योजनेतर्गत महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या बसेसकरीता आवर्ती खर्चाचे दि. १.०३.२०१४ पासून सन २०१३-२०१४ ते सन २०१९-२०२० या कालावधीकरीता प्रति वर्ष प्रति बस च्या आवर्ती खर्चाचे सुधारीत दर निश्चितीनंतर महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळास एकूण रु. ४२८,८८,६२,२००/- (रु. चारशे अड्डावीस कोटी, अड्ड्याएँशी लक्ष, बासष्ट हजार, दोनशे फक्त) इतकी रक्कम “मानव विकास कार्यक्रम” अंतर्गत आर्थिक वर्ष सन २०२१-२२ मध्ये नियोजन विभागाच्या “मागणी क्रमांक. ओ-१,२०५३ जिल्हा प्रशासन, ०९३, जिल्हा आस्थापना, पंचवार्षिक योजना अंतर्गत (०४) (०१) मानव विकास निर्देशांक वृद्धी करणे (२०५३१२३१) दत्तमत”या लेखाशीर्षांतर्गत “३१-सहायक अनुदान वेतनेतर” या उद्दिष्टाखाली अर्थसंकल्पित तरतुदीमधून प्रदान करण्यात येईल. महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळास आर्थिक वर्ष सन २०२१-२२ मध्ये एकूण रु. ४२८,८८,६२,२००/- (रु. चारशे अड्डावीस कोटी, अड्ड्याएँशी लक्ष, बासष्ट हजार, दोनशे फक्त) इतकी रक्कम वितरीत करण्याची कार्यवाही “आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद” यांच्यामार्फत केली जाईल.

४. महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर हा शासन निर्णय उपलब्ध करण्यात आला असून; त्याचा संकेताक २०२१०३२४११०७११२३१६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वनिता ना. जाधव)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मंत्री (परिवहन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. राज्यमंत्री (नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. राज्यमंत्री (परिवहन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान महालेखापाल -१/२ (लेखा अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर

८. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
९. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (सर्व), मंत्रालय, मुंबई
१०. महासंचालक, यशदा, पुणे
११. महाव्यवस्थापक (वाहतूक), महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ, मुंबई
१२. सदस्य सचिव, उर्वरित वैधानिक विकास मंडळ, नवीन प्रशासकिय भवन, १८ वा
मजला, मुंबई
१३. सदस्य सचिव, मराठवाडा वैधानिक विकास मंडळ, नवीन प्रशासकिय इमारत, तळ
मजला, औरंगाबाद.
१४. सदस्य सचिव, विदर्भ वैधानिक विकास मंडळ, B-२३/१, साऊथ अंबाझरी मार्ग, अंध
विद्यालयाजवळ, नागपूर
१५. आयुक्त, मानव विकास आयुक्तालय, बाबा पेट्रोलपंपाजवळ, अदालत रोड, औरंगाबाद
१६. विभागीय आयुक्त (सर्व)
१७. जिल्हाधिकारी (सर्व)
१८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सर्व)
१९. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
२०. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
२१. सह सचिव/उप सचिव(सर्व), नियोजन विभाग, मंत्रालय
२२. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२३. संचालक, शिक्षण संचालनालय, पुणे
२४. उपायुक्त(नियोजन), विभागीय कार्यालय (सर्व)
२५. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (सर्व)
२६. जिल्हा नियोजन अधिकारी (सर्व)
२७. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
२८. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती (सर्व)
२९. निवड नस्ती.